
26.01.2017

Eestis tegutsevate makseasutuste vahendusel tehtud maksete maht oli 2016. aasta kolmandas kvartalis 132 miljonit eurot, 17% suurem kui teises kvartalis. Aastases võrdluses on maksete maht olnud 2016. aastal keskmiselt umbes poole väiksem. Maksete arv aga endiselt kasvab: kolmandas kvartalis tehti 900 tuhat makset, 6% rohkem kui teises kvartalis ja 35% rohkem kui aasta varem. Keskmise maksetehingu summa oli 146 eurot, 10% suurem kui teises kvartalis.

Makseasutuste sektori kapitaliseeritus on hea: omavahendite nõue on täidetud viiekordselt.

Makseasutused teenisid kolmandas kvartalis 88,3 tuhat eurot kasumit. Kuna esimese poolaasta tulem oli kahjumis, teenis sektor kokkuvõttes 2016. aasta esimese kolme kvartaliga kasumit 32,4 tuhat eurot. Tulu makseteenustelt on moodustanud eelmise aasta jooksul stabiilselt neljandiku kogutulust. Omakapitali tootlikkus on kerkinud positiivsele poolele, teise kvartali $-0,5\%$ lt $0,3\%$ ni.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Kolmandas kvartalis oli Finantsinspeksioonis menetluses TransferFast OÜ tegevusloa taotlus, kes oli seni tegutsenud seaduses sätestatud erandi loa tingimustes. Ettevõtte sai soovitud tegevusloa neljandas kvartalis ning turul on nüüdseks kokku kaheksa täistegevusloaga tegutsevat makseasutust.
- Makseasutuste praeguse ärimudeli juures ei ole maksete maht veel nii suur, et oleks tagatud sektori piisav kasumlikkus. Kasumlikkuse saavutamiseks võivad makseasutused olla sunnitud senist ärimudelit muutma.
- Makseasutuste sektorit ohustab enim rahapesu risk. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse järgi peavad makseasutused tuvastama, kes on nende kliendid ja mis on klientide majandustegevus, määratledes selliselt klientide riskiprofiili. Rahapesu tõkestamine on makseasutuste puhul üha olulisem, kuna osa makseasutuste klientideks on isikud, kelle profiil on rahapesu riski mõttes tavapärasest kõrgem. Selliselt pööravad makseasutused kõrgendatud tähelepanu klientidele, kelle tegevus on seotud keerukate, suure väärtusega ja ebatavaliste tehingutega. Muu hulgas sellise hoolsuskohustuse täitmise kaudu tõkestatakse Eesti rahandussüsteemi ja majandusruumi kasutamist rahapesuks ja terrorismi rahastamiseks, kaitstes lõppastmes Eesti finantssektori usaldusväärsust.

Finantsinspeksioon avaldab ülevaateid riikliku järelevalve alla kuuluvate finantssektori valdkondade olukorra ja arengusuundade kohta. Ülevaated põhinevad turuosaliste esitatud aruannetel ning avaldatakse andmete laekumise järgi kord kvartalis pankade, kindlustusseltside, fondivalitsejate, investeerimisühingute ja makseasutuste kohta. Ülevaated on kättesaadavad Finantsinspeksiooni veebilehel.